

העורך הראשי: אורי אבנרי
ראש המערכת: שלום כהן

עורך משנה, כיתוב: מיכאל אלמו (ומני)

עורך משנה, תבנית: קריאל רוש

עורך משנה, חדשות: משה בראפרים

הכתב הראשי: יהודה נכאי

השכונות הפצויר לאינפורמציה

רחוב גליקסון 8, תל אביב (ליד היארמון "אח"ל")

ת.ד. 136, טל (ומני) 66786
מען למברקים: "עולמפרס"
משרד המערכת בירושלים:
רחוב דוד המלך 1 ירושלים.
מול משרד הספר.

הצלם הראשי: סול גולדמן

עורכי מדורים: מיכאל אלמו, יחיאל בשן, נצה נבי, ירוחם נבק, חמר תרמור.

משתתפים קבועים: דוד ארנון, אוסקר טאובר, סילוס פיארי, דודי מנופי, זבי שש, ראש מערכת, ירושלים: מ"מ ראש מערכת, חיפה: דוד רובינר

סופרי חוק: מונטי גייבוס, נבריאל גנון, שמואל מירון, מוייל: העולם הזה בע"מ, מורס: דפוס ישראל בע"מ ת"א

21.2

אופי בלתי מפלגתי, יעשה כל אחד קיבוץ את עבודתו ואת תפקידיו מבלי להתחשב במפלגותיו. יישבו איש במהנהו ואיש על דגלו, כארבעת כותלי ביתו, ואולי לפעמים רק בתוך ליבו. רק אל יתערבו מנהיגי המפלגות.

הגנת המשטרה לאומי קובלסקי, נתניה

הקורא מוציא מן... הידיעה אודות אנטון קסלן (העולם הזה 804) את המסקנות הרצופות כיו שורותיה: (א) המשטרה (של המדינה) הי דימוקרטית ביותר במזרח התיכון (מפלה לרעה נוצרים). (ב) משרת אנשים התקופות ארוכות לא עזו בכפם. (ג) מנרש אולם המאריך, כשדבר זה נראה לה רצוי, ללא מתן נימוקים המתקבלים על הדעת.

אלו הן האשמות כבדות על המוסד לכפחון ציבורי. מדוע לא נטחשו אותם בבירור ותפיתו אותם בפני הנאשמים, תיכפו עליהם להתנון, או לפחות לקבוע עמדה? מדוע לא פרסמם באמת ידיעה את נימוקי של הצד השני, המשי? כרה?

הנחמם מרירות על ידי ניגום רשנות אנושיים הומניטרים ללא שכנוע עובדתי שכלי.

אריה ג'מור, תל-אביב
היתה זו הכתבה השניה על המקרה הטרגי. הפרטים לא נחשפו והמסקנות היו ברורות לגמרי.

הפנת העתון

אני מודרך בתנועת הצומים; במעולה ביום חגבת הבאתי עמי את ליוני העולם הזה (807) כדי לקרוא בפני התיכונים את הרשימה, "מות האליל" על הספורטאים ניום תורס. משראו (הצר) (סיו) את העתון, החלה התמרמרות ובמשך כל זמן הקריאה היו המרעו.

היות ונשאר זמן, החלמתי לברר את הענין ולשאול מה יש להם נגד העולם הזה. כולם החלו לצעוק שהיו עתון מסית, מריח ומכוון לפשע. נתיי להם את הליון, בקשתי כרשוי בנענוע ראש מסיתים, הם דרסו ואמרו שבמקרה, כאותו ליוני, לא מצאו המטה, כאשר ספרתי זאת לראש השבס, אמר שהם צודקים.

עמי שטרק, ירושלים

חיקוי ללא אישור

אותם העתונים בעלי "האף המורם", שבימים עברו היו כקושי מפלגתי אוניו הערת בימות מולולת לסיכום, ראו לתיכון תניעו אחד מות הקריש באחד מלייונותיו האחרונים כתבה על עתונכם, ואילו את הליון, בקשתי כרשוי בנענוע ראש את אלה המתקים את עתונכם ללא רשות.

אביבה גנדל, תל-אביב

בחירה ממלית

העולם הזה (806) פרסם, תחת הכותרת, "בשר חזיר - כי או לא?", את צילום של משה שכסביסקי, מלצר במלון קפהרין. (קמפייעקי) הוא ידועי דתי, כי למשפחה יהודית, איננו מניש ששר חזיר ובמלון קפהרין, הוא עובד, רחוק זה שש שנים, אין מנישים בשר חזיר.

על כן הוא נפגע על ידי סרטומכם שהציג אותו כמפלגתי הצריכה של בשר חזיר, דבר העומד בניגוד למצפוננו ושם אותו לבזו וללעז כהוג משפחה, ידועי ומכריז.

ד"ר ס. חלף, עירד, תל-אביב
העולם הזה מצטער אם פלג ברשותיו של הקורא משה קספייעקי, שתמונתו שימשה מן טרה סמלית בלבד, בבחורה מתוך כמה עשרות תמונות מפני שהופעתו ציינה אותו כמלצר האופייני ביותר בתל-אביב.

אינני כלל דתי, אך אני נגד אכילת חזיר, בחיותיו כן 16 עליתי על אניה נורבית ולא עלה על דעתי לבקש יחס מיוחד, למרות שלא ראיתי חזיר ולא אכלתי ממנו קודם מעולם, אך בארוחת הצהריים הראשונה, כשהושגה לי צלחת מלאה בשר חזיר צעק אחד הקצינים על המניש: "מה אתה נותן לו בשר חזיר, חזיר שכמותך, אינך יודע שהוא יהודי?"

אשר התשואל, חיפה

מציצת האצבע

מכתבו של ד"ר נת, מנהל לשכת השר במשרד התינוך והתרבות (העולם הזה 808) סמלך את האמת. מטרט פניתי לשר התינוך והיתה לערוך ענישה בקשר לגורמים האמיתיים לסילוק בני אריה בנדס מפנימית בית הספר הימי.

הייתי משוכנעת שהממונה על סיקוח בית הספר לא יתעלם מפניו הסקידור האחראי כלפי הציבור, יפיל את המכושש ממנו רביציות ובכנות. כל יקירו כואת לא התנהלה, לא בני, לא חבירו לכתה, לא מודיקו השיר, לא מוריו ומנהלי העבודה, ולא אמו לא הווסמו להיות נתקרים בי הקירו גלויה.

כנראה... שלשכת השר חוששת מפני משהו... דינה אריאל (בנדס), תל-אביב

ירושת הימלר

העובדה שרבים מהסמים לאמץ יור (העולם הזה 807) בגלל זה שמוצאו מעדות המזרח מראה כיצר השמיעה תרותו של הימלר על עמנו. ראוהן הרבסט, בר-שמן

בוז לעירום

קראנו שהמועצה לביקורת מרטים סקרה להוציא את תמונתה של דימה הרחוצה כנר מן הרטם בת-אדם (העולם הזה 806, 808) בקשר לכך הייתי מצוע את ההצעות הבאות: (א) להוציא צו האוסר על הציינים והפסלים לציייר או לפסול נשים ערומות. (ב) לאסור את הבאת תמונותיהם של גרואר, מיציאו, ניהו ואחרים שציירו תמונות המורירות את מוסר הקהל.

דוד ברך-משה, תל-אביב
תודתי נתונה בזה לפגנורה על שקייצעה, מן המרס בת אדם, מנהגה פונגוריסית מאד של נערה רחוצה באגם. אבל כרצוני להסב את השומתי לבו של הארון הנכבד היושב על מרכות הכקורת שבסרט מצויה תמונה איומה לא פחות: תינוק משתין. מדוע התעלם מפגנורטייה זו?

אלכסנדר הדרי, גבעת השלושה
מבקר הסרטים המסודר בוגולא אמר פעם: "הצנזורה הוא ברך כלל פסל". כפי הנראה לא שמע על הצנזורה הישראלי.

הוגו נקדי, הרצליה
בעית הצנזורה מתריסר והולכת... רק לעתים רחוקות מתגלית טפס מעברות המוסר הקרוי אמועצה לבקור סרטים ומחזות... מוסר מורד ומספגור... האם לא כדאי, למען האוביקטיביות (ובכדור) למנוע התקפות בלתי מבוססות על הצנזורה, שי תכרישו לבדיקה כתבה רצינית... (בתנאי) שגם לי צנזורה נתנה רשות הריבור?

אברהם ירשון, תל-אביב

העולם הזה מקבל את הצעתו של הקורא ירשון, ישחח לתת למועצה לבקורת סרטים ומחזות אפשרות להסביר את עמדתה.

שחצנות מוד שחצנות

אני מתמלא על כל הקוראים (העולם הזה 808) שלא הבינו את מירת ההומור שבמאמרו של דן בן אמוך (העולם הזה 808)... זה הוא שחיוץ צבירי (אח על פי שור, כמובן, איננו צביר). נכון שיש לב מירה רכה על שחצנות. בן אמוך משטט השבי בשחצנות של התקפה שחצנית עליו מבטט שביי טבח... כאשר שני שחצנים מריבים ביניהם פגוהן להתמרמר על זה.

טוביה שפי, תל-אביב

עקבו ספורטיבי

עורך מדור הספורט הוא, כידוע, איש מכבי ודבר זה מובלט מאד בכתבות שלו כגון חמורון, כנון על התריות ההתאגדות והתכונול שבחם נראה ככבוד שהוא מחלל את מכבי (שלא בצדק). הגני איש הפועל מושבע ולכן נמנעתי מאד.

מאיר דרסלי, בני-ברק
גם אנשי מכבי רבים נפגעו מכתבות הספורט של העולם הזה. האמת לא פגנעה.

ציון לעורך

הגיע הזמן שתענון יעריך בלי שניאות דקרוק המלח, "פי" החזרת מידי פעם בתוך נקבה גריבוני להיות זכר. דוגמה מהשכוב שעבר: "פי שלש" צייר להיות פי שלש.

מענין אותי לדעת מה היה הציון שקיבל עוי רד בדרקוק עברי.

יצחק יוספי, גבעת רמב"ם
הקורא יוספי טועה. גם "פי שלש" וגם "פי שלוש" נכונים לפי הדקדוק.

רצינות?

כשקראתי את הסיפור הפגנורטי "הילד מי כאל והאבה הנדולה" (העולם הזה 808) נאלצתי למספק לצעירי, אם העולם הזה הוא עתון רציני. דן ארלי, רמת גן

ספורטיו של יחיאל בשן (העולם הזה 802 וכזו) עוררו את התענינותי והתענינות חברי וחברוני, היו אלה ספורים מוחזים ואנו מצפים להמשכם. גניה שפלה, תל-אביב

מחיר הקריאה

בקשר לשאלתו של העורך בדברו לקוראים (העולם הזה 807), הריני סבור כי כדאי להוציא מוסף נפרד קבוע במקום להגדיל את מספר ה"עבודים. המוסף ימכר לחוד ויוכל להופיע אפילו ביום אחר של השבוע. לקוראים יהיה קל יותר לקנות את המוסף מאשר לחשוב שמחיר העתון עלה.

צבי לבני, רחובות
...הייתי מוכן להוסיף 50 פרומה ולקבל מידי הקיוסקאי ליוני בן 20 עמוד.

עוזי וינונמלה, בני-ברק
...המוספת החומר תהיה לקוראים לתועלת, ותמן להם דברים חדשים שיוכלו ללמוד מהם. אני חושב שאם הגליון יעלה 250 עד 300 פרומות, כל אחד יקנה את הגליון בחפץ לב ובכבוד.

ראובן איינהורן, חיפה
...השער הנכחי הוא שער טוב ואינו רואה בכל צורך שתשנו אותו. "אל תביט בקטנו אלא במה שיש בו".

מאיר ברנתן, בני-ברק
...השער בצבעים אינו דרוש לי. אני קונא את העתון לא כגלף יוספי אלא כגלף טובנו... יחיאל ברשלום, תל-אביב

היררה הוא אז בלאס. לא התחתן עוד פעם ואז נולדה לו בת. חורף?

הערה להימפוריה א.א. תפ"א פ"ח יוט העצבנות תשי"ג עבר, מיד לאחר קבלת ההל-חאה מקרן היסוד.

צבא

תקציב לשנת הכספים תשי"ד
הוצאות כלליות — 25.292.131 ל"י
הוצאות קטנות — 25 ל"י
הוצאות חגיגות: יוס העצמאות — 152.132.592 ל"י

העולם הזה 809

השנה החליטו הידידים להפוך את המדורה למסורת קבע, להעלות בה את זכר הזקן בצורה שהזקן היה רוצה בה. באמצע המעגל ישב יורמי שדה, בן הזקן. בצורת כריכי נקניק פיתה מוסה (פינגל) את החבריא לשיר את השירים הנושנים, מול אורות רמת גן שקרצו מרחוק, שעה שהאש ורוח הקודש חיממו את הפרצופים.

לא היו מקודות, לא היתה רשמיות, לא היתה שררה. היתה רוה.

ריחמה על מני המדורה עובדה שאיש לא רצה להודות בה בגלוי. היה זה הגיל. איני מתכוון, דוקא, לראשי הישיבה "תניכ" הקורס הראשון לרוגאטקות של ההנהגה". או למלמטאות החתיקות, שקסצו מד פעם הביתה (במכוניות הפלמחאים החתיקים) כדי לחדא אם התינוק ישן. אני מתכוון לצעירי — שכולם התלבטו על סף שנות ה"שלושים.

לפתע תקפה אותי מחשבה נוראה, שלא יכולתי להיפטר ממנה. הנה היא לפניכם: יש בארץ דור שעבר את מסגרות ההת"ג, נדבות, שנשא על שכמו את כל המחחרות ואת מלחמת העצמאות, שהקנה לעצמו הר גלים של הקרבה עצמית, הוזכר מה הם חיים של תוכן ומה היא מרות של אידיאל. דור זה לבדו מסוגל להנחיל דפוסים אלה לדור הבא אחריו בעיר; לא בצורת ציונות כתובה על גבי ינר, אלא בכוח הדוגמה הי אישית החיה, בכוח המנהיגות הבלתי-אי צעית. אולם הוא הולך ומתרחק מגיל הנוער, ובעוד שנים מועטות מאד יאבד לו כשרון זה, המגע הבלתי-אמצעי עם אחיו הצעירים. מה זו התגדבות והקרבה עצמית, מה הם חיי-תוכן שאינם מסורים לתועלת האישיה, מה זו משמעת מתוך הכרה. השנתון הראשון שלא עבר את מלחמת העצמאות הגיע לגיל 22. כשיגיע לגיל 25 יהיו, בעיני, ישראל גלילי ויגאל אלון בחוקת "הדור הקורם".

המסקנה? כדברי המשורר: הזמן עובר, כל יום החולף מבלי שדור הקסטל ינסה לכפות את רוחו על הבאים אחריו, יום אבדו הוא, יום שאין לו תחליף, היום, בו ייסגר השער סופית על כושר-המנהיגות של דור זה, קרב. יהיה זה יום שחור באמת.

אורי אבנרי

מכתבים

מגיש הכסף 1948 — בחורים עבריים שופכים את דמם למען המולדת. כרטיסים להשיג (חינם) אצל או"ם.
1958 — בחורים עבריים מפנינים ברמת-גן. כרטיסים להשיג (לא כל כך חינם) אצל שר האוצר הישג!

יצחק גסנר, תל-אביב
אשמת האחרים
קל להם למנהיגיו לשבת במשרדיהם ולהכחיש את דברי עצמם. כלום לא כל לו לאבא אבו להבית 200 אלף צעירים אשר ימיתו לפען מטרה אשר אינה מטרה (העולם הזה 808)? עתון הממשלה דבר מאשים את הערבים ברצח זה בציוני, מפני שאילו רצו להתקם במת"ש ביום בכטר הנפוש. קל להאשים בתוקפנות וכני תיים להיות תוקפני.

מאיר ברנתן, בני-ברק
עבודה בלתי מפלגתית
העולם הזה (803) מביע את דעתו על פרשת יריחנה. דעתי היא כי הקבוצים יכולים לשאת

שילומים מפוצצים
כתבה-השער על שנת העולם הזה (808) היה חמאמר תרציני ביותר שנכתב אי-פעם בעתונות העברית על ענין שילומים. אני מסיר את הכובע לפני עתון אמיץ.
...מה הענינים? מהכים לעור מצצה?
... יוסף גלי, חיפה
... שילכו עורכי העולם הזה את כל קרוביהם בכבישי אושווינצ'ים, יתכן שחתי מות אוכיי-טיבים, צלילי-דעת ואחראים...
...אנתו יכולים לשנוא את הנרמנים, אולם אין השינאה האישיה יכולה להשפיע על יחסי מדינות. אחרי אלטיים שנה עלינו למסוד שוב תכונה חשובה: הכוח לשכוח...
...מדרכי גרצמן, טבריה
...הידיעה כי תרמני ארזי לים ביקר בארץ הדתומה אותי. איפה היו כל שאר העתונים? האם קיים קשר השאי להסתיר את מעשי תבלה האלה?